

Χάσαμε το μέτρο

Η έννοια του μέτρου ιδωμένη αρχικά μέσα από τα γνωστικά αντικείμενα γίνεται θεατρική παράσταση για εφήβους.

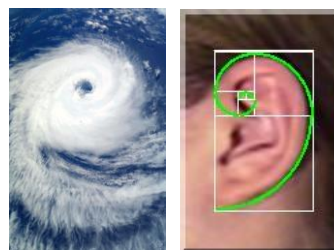
Α) Διαθεματικότητα – Το μέτρο στα γνωστικά αντικείμενα.

Η διαθεματικότητα στο γυμνάσιο δεν αποτελεί καινοτομία, αφού προβλέπεται από το αναλυτικό πρόγραμμα και υποστηρίζεται από τα σχολικά εγχειρίδια. Προβλήματα στην κατανομή των ωρών, τον κατακερματισμό των ειδικοτήτων και τον τρόπο αξιολόγησης των μαθητών δεν επιτρέπουν πρακτικά τουλάχιστον τη γενικευμένη εφαρμογή της.

Η θεατρική παράσταση που προέκυψε από το όλο εγχείρημα είναι προϊόν διαθεματικής διδασκαλίας της έννοιας του μέτρου στα γνωστικά αντικείμενα του γυμνασίου όλων των τάξεων και η εφαρμογή της στην πράξη αποτελεί καινοτομία, αν ληφθεί μάλιστα υπόψη ότι στο εν λόγω εγχείρημα τα εμπλεκόμενα σχολεία είναι δυο, το Γυμνάσιο Κουνουπιδιανών και το 6^ο Γυμνάσιο Χανίων.

Β) Έννοιες που διδάχτηκαν

Οι άξονες που διδάχτηκαν στο πλαίσιο του όλου εγχειρήματος είναι: Η **χρυσή τομή** (εικαστικά, μαθηματικά, φυσική, βιολογία, γεωλογία), η **έννοια της μεσότητας** (αρχαία ελληνικά, νέα ελληνική γλώσσα, νεοελληνική λογοτεχνία, ιστορία, φιλοσοφικός λόγος), η **αρμονία** (μουσική, εικαστικά), η **ισορροπία**. Οι επιμέρους αυτές έννοιες καθόρισαν δομικά τη διδακτική πράξη και ειδικά ο άξονας Υπερβολή – Έλλειψη διευκόλυνε κατά πολύ το έργο μας στο γυμνάσιο. Είναι πράγματι άξιο λόγου το γεγονός ότι ξεκινώντας από απλές έννοιες, οι μαθητές κατανόησαν ακόμη και τις πιο σύνθετες, όπως προκύπτει από τις εργασίες τόσο τις ομαδικές, όσο και τις ατομικές.

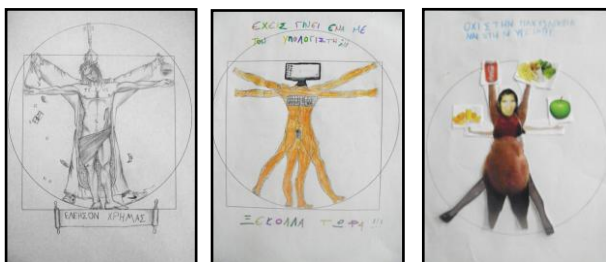

Γ) Εικαστικά – Φιλολογικά, Κοινωνική διάσταση. Ενδεικτική αναφορά.

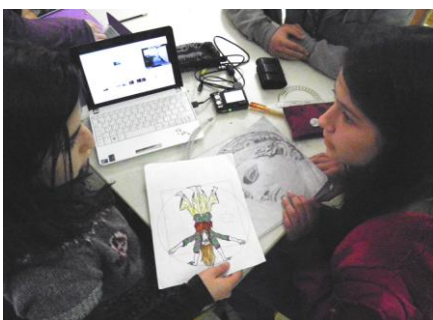
Στο μάθημα των εικαστικών ζητήθηκε από τους μαθητές να δημιουργήσουν ένα διαφημιστικού τύπου μήνυμα, ένα μικρής διάρκειας βίντεο, με άξονα το Βιτρούβιο άνθρωπο του Λεονάρντο Ντα Βίντσι.

Οι μαθητές επέλεξαν μια σύγχρονη κοινωνική αντινομία στο δίπολο της Υπερβολής και της Έλλειψης και πάνω σε αυτήν δομούσαν την αφίσα και το διαφημιστικό τους μήνυμα.

Μέσα που χρησιμοποιήθηκαν – δεξιότητες που αξιοποιήθηκαν : α) ένα φύλλο εργασίας με το Βιτρούβιο άνθρωπο σε αφαιρετική δομή, β) Οι ικανότητες τους στους υπολογιστές στην επεξεργασία

εικόνας, γ) το γλωσσικό τους αισθητήριο και η κοινωνική τους αντίληψη και δ) το κινητό τους τηλέφωνο για την ηχογράφηση και τη μουσική επένδυση του μηνύματος.

Πρόεκυψαν έργα αποκαλυπτικά ως προς την κοινωνική τους ευαισθητοποίηση ή την κοινωνική τους ανωριμότητα, τη διάθεση πειραματισμού με τη συνακόλουθη εξερεύνηση των ορίων και σε πολλές περιπτώσεις ως προς την αδυναμία εικαστικής αλλά και γλωσσικής έκφρασης.

Στα αρχαία ελληνικά από μετάφραση, στο πλαίσιο του μαθήματος «Ελένη» του Ευριπίδη τα παιδιά μελέτησαν την έννοια του μέτρου στο δόλο, τον έρωτα, την πολεμική δίψα, την τραγικότητα, το δίπολο φαίνεσθαι – είναι.

Πρόεκυψαν ομαδικές εργασίες με τη μορφή ολιγόλεπτων βίντεο, που πραγματεύονται με την τεχνική του stop motion ή των animation τη θεματική που κάθε ομάδα ανέλαβε. Αντίστοιχες εργασίες μαθητών προέκυψαν και από τα υπόλοιπα γνωστικά αντικείμενα. Ο ενδιαφερόμενος μπορεί να τις μελετήσει αναλυτικότερα στο «Αρχείο Προγραμμάτων Γυμνασίου Κουνουπιδιανών» (blog).

Η θεατρική παράσταση

Οι ειδικές συνθήκες

Το πρώτο ζήτημα που είχαμε να αντιμετωπίσουμε ήταν η δημιουργία ενός σεναρίου μιας πρωτότυπης θεατρικής παράστασης, βασισμένης στην έννοια του μέτρου. Ο Άξονας της Υπερβολής και της Έλλειψης υπήρξε και πάλι βοηθητικός, όμως το θέμα ήταν το πώς θα δημιουργούνταν μια παράσταση με αρχή, μέση , τέλος και μέγεθος ευσύνοπτο.

Το χάος των ιδεών και των γνώσεων που προέκυψε από τα γνωστικά αντικείμενα ενισχύονταν από την αριθμητική πληθώρα των μαθητών και των καθηγητών της θεατρικής ομάδας (80 μαθητές και 13 καθηγητές και από τα δυο σχολεία).

Για την αποφυγή αδιεξόδων αποφασίστηκε η θεατρική διαπραγμάτευση του θέματος μέσα από άξονες που σε ένα βαθμό θύμιζαν το μάθημα της έκθεσης ιδεών στην πιο συμβατική του μορφή (άξονες: οικογένεια, σχολείο, εργασία, πολιτική, άγχος, έρωτας, οδήγηση, δομή της πολιτείας- κοινωνική δομή). Τα σκηνικά αποφασίστηκε να είναι ηλεκτρονικά, καθώς η παράσταση επρόκειτο να γίνει σε κινηματογραφική – θεατρική αίθουσα των Χανίων, με αξιοποίηση του προβολέα ταινιών.

Γενικό πλαίσιο της παράστασης

Η παράσταση στηρίχτηκε στο θεωρητικό κατασκεύασμα μίας πόλης του μέλλοντος στην οποία, όσοι πολίτες της κινούνται εκτός μέτρου, διώκονται με χάπια, ενέσεις ή φάρμακα επαναφοράς στο ορθό από τα όργανα της τάξης, τους μετροφρουρούς. (<http://blogs.sch.gr/gymkounoprogram>)

Υποάξονες παράστασης

Οικογένεια

Προέκυψε το μοτίβο τεσσάρων οικογενειών: στην πρώτη ο δεσποτικός πατέρας αδυνατούσε να κατανοήσει τα μέλη της οικογένειάς του, στη δεύτερη η εργασιομανής μητέρα υπέφερε από σύγχυση ρόλων, στην Τρίτη τα ριάλιτι κάθε είδους αποτελούσαν το όνειρο των μελών της, ενώ στην τέταρτη η νευρική ανορεξία σε συνδυασμό με την παχυσαρκία συντάραξαν τη σχέση μητέρας κόρης.

Σχολείο

Καθηγητές και μαθητές στον αγώνα της υπερβολής και της έλλειψής τους. Στην επιτυχή παιδαγωγική σχέση συντελούν και τα δυο μέλη...

Εργασία

Η προσωποποιημένη νομοθεσία παραπονιέται για τον παραγκωνισμό της ανάμεσα σε έναν διευθυντή φερέφωνο της μητέρας του και δυο υπαλλήλους που

κινούνται στα άκρα, η μία ευσυνείδητη με προσόντα, η άλλη ασυνείδητη χωρίς ίχνος τυπικής ή άλλης ουσιαστικής ικανότητας.

Άγχος

Οι αγχολύτες με μορφή σούπερ ηρώων σώζουν δυο δεσποινίδες που παραλύουν από ακαθόριστους φόβους, με την κλασική μέθοδο της αγκαλιάς.

Έρωτας

Η οργιάζουσα φύση καταργεί κάθε μέτρο στον έρωτα. Όλα επιτρέπονται και όλα αποκλείονται. Είναι η αρμονία, η ισορροπία που η φύση επιτάσσει με τη σοφία της. Πάντως ένα παράνομο ζευγάρι μελισσών, μια μελισσούλα κι ένας κηφήνας, βρίσκουν συμπαράσταση από προσωποποιημένα στοιχεία της φύσης, ώστε να ξεφύγουν από την κακιά βασίλισσα.

Οδήγηση

Αυτοσχέδια αυτοκίνητα από χαρτόκουτα γίνονται μέσο να ανδειχθεί το μεγαλείο της οδηγικής συμπεριφοράς εκτός ορίων αλλά και για να λυθεί το δράμα. Η επανάσταση ξεκινά. Οι πολίτες αντιστέκονται στις επεμβάσεις. Μέτρο ο ελεύθερος άνθρωπος, ο ανθρωπιστής, ο πολιτικά ευαισθητοποιημένος.

Μετροφρουροί: Η επινόηση, ο ρόλος τους.

Τα όργανα της τάξης. Εικαστική πινελιά στο έργο με ενδύματα από πλαστικό συσκευασίας εύθραυστων αντικειμένων. Αρχηγός τους ο γηραιότερος με ένα βοηθό ρομπότ. Είναι ο χορός, συνδέουν τα μέρη, επιβραδύνουν, ξεκουράζουν το θεατή. Είναι ανάλαφροι, χορεύουν, αλλά και προβληματίζουν με τον κατασταλτικό τους ρόλο. Χωρίζονται στις κατηγορίες των

άγριων, των ευαίσθητων και των μονίμως θλιμμένων, διακωμωδώντας τα άκρα στη διαμόρφωση του ανθρώπινου χαρακτήρα.

Μουσική επένδυση των μερών:

α) Δημιουργήθηκαν νέα τραγούδια σε στίχο και μουσική των μελών της ομάδας (όπως το τραγούδι που αποτελεί την περίληψη του έργου), β) διασκευάστηκαν γνωστά κομμάτια (όπως το τραγούδι της Άνοιξης και του έρωτα), γ) επενδύθηκαν με μουσική και ήχους όλα τα μέρη του έργου, κυρίως δε με ευφάνταστα remix και χιουμοριστικές ηχητικές παρεμβολές.

Συνάντηση της ομάδας

Κάθε Τρίτη (2- 4) το μεσημέρι. Εκτός ωραρίου και αμισθί. Οι ώρες εργασίας των καθηγητών εκτός αυτού του δώρου συνάντησης με τα παιδιά δεν υπολογίζονται! Εθελοντική με μεράκι εργασία, δώρο στους μαθητές μας με αγάπη!

Η φύση – Εκδρομές

Ήταν αρχική μας ιδέα να επισκεφθούμε την υπερβολή (Άγιο Πέτρο στη Ρώμη) και την έλλειψη (Άγιο Παύλο Σφακίων). Η έλλειψη ήταν το εφικτό μέρος του στόχου. Αλλά μας αποζημίωσε το μέτρο στη σχεδίαση αυτού του μικρού ναΐσκου σε ένα από τα ομορφότερα σημεία της χώρας μας.

Συμπέρασμα

Η τέχνη είναι ενιαία και μόνο ως σύνολο επιφέρει την αρμονία. Ας επανενώσουμε τα κατακερματισμένα μέρη της, ειδικά στο σχολείο.

Λίγα λόγια για τη συνεργασία

Πόσο πολύ λείπει από αυτή τη χώρα η έννοια της σύμπνοιας, της συνύπαρξης και της συνεργασίας. Το εκπαιδευτικό σύστημα είναι κοινά παραδεκτό ότι δεν την ευνοεί. Ο μαθητής πορεύεται μόνος, εργάζεται μόνος, σκέφτεται και καταλήγει

μόνος σε ένα θρανίο πανελλαδικών εξετάσεων ντοπαρισμένος από την ιδέα ότι μπορεί να νικήσει τους άλλους.

Το να συναντηθούν δυο διαφορετικά γυμνάσια των Χανίων σε ένα κοινό πρόγραμμα και μάλιστα σε ένα πρόγραμμα τόσο στενής επαφής, όση απαιτεί ένα θεατρικό έργο, είναι ένα μικρό επίτευγμα. Ας αναλογιστούμε συνάδελφοι τι συμβαίνει όταν σχολεία συναντιούνται σε σχολικούς περιπάτους ή πολυήμερες εκδρομές,

τουλάχιστον σε επίπεδο φρασεολογίας ή στο παιχνίδι των εντυπώσεων που επιθυμεί να προξενήσει το ένα σχολείο στο άλλο.

Για να είμαστε αυτάρκεις ως κοινωνία οφείλουμε να δημιουργήσουμε ολοκληρωμένους ανθρώπους και ο άνθρωπος που ενσαρκώνει την πληρότητα είναι αυτός που στη συνάντησή του με τον άλλο μεγαλουργεί ή τουλάχιστον προοδεύει. Ευχαριστούμε λοιπόν από καρδιάς τους συνεργάτες μας, που ήταν δίπλα μας, και ευχόμαστε να επιτρέπονται από τις συνθήκες παρόμοιες δραστηριότητες, παρά τις πρακτικές τους δυσκολίες, και στο μέλλον.

Ασπασία Τσουρλάκη, Φιλολόγος

Χριστίνα Κουκουράκη, Εικαστικός

(Στη θεατρική ομάδα συμμετείχαν οι συνάδελφοι: (Από το 6^ο Γυμνάσιο Χανίων) Μανόλης Τζανάκης, διευθυντής- φυσικής αγωγής, Νίκος Σωτηρόπουλος, μουσικής, Χριστίνα Μιχελάρáκη και Νικολέτα Χατζηκωνσταντίνου, φιλόλογοι, Ντάγκμαρ Κλάους, γερμανικών, (Από το Γυμνάσιο Κουνουπιδιανών) Μαριγώ Γεωργουδή, υποδιευθύντρια - φιλόλογος, Βάσω Χατζηδάκη, γαλλικών, Δημήτρης Κωστής, γεωλόγος, Βάνα Κατερινάκη, μουσικής, Ξανθούλα Μιχαλοπούλου, φιλόλογος, Πατέρας Ιερεμίας Χλιαράς, θεολόγος.